

A Gale beszédképessé teszi adatbázisait, és új adatbázisokkal jelentkezik

A Gale kiadó bejelentette, hogy a svéd *VoiceCorp* céggel szerződést kötött a *ReadSpeaker* nevű szolgáltatás átvételére, amely a Gale online adatbázisait beszédképessé (text-to speech) teszi. A *ReadSpeaker* link minden dokumentum oldalán megjelenik, és lehetővé teszi, hogy a használó meghallgassa a szöveget, ahogyan azt felolvassák. Ez neki kényelmes megoldás, nem igényel szoftverletöltést, sem kiegészítő szoftvert. A használó a teljes kiválasztott szöveget, vagy kívánsága szerinti részét egy kattintással audiová varázsolhatja és meghallgathatja számítógépén, elmentheti akár MP3 fájlként, hogy később egy MP3 lejátszó meghallgassa.

A megoldás segíteni kíván a diszlexiásoknak, azoknak, akik tanulási nehézséggel küszködnek, az alacsony szinten írni-olvasni tudóknak, akiknek az angol a második nyelvük, a megromlott látású idős embereknek és azoknak, akik szeretnék hallgatni, amit olvasnak. A *ReadSpeaker* funkció az adatbázis előfizetőinek ingyenes.

A *Lives and Perspectives Collection* modul 160 ezer életrajzot tartalmaz olyan *Macmillan*, *Scribner* és Gale kézikönyvekből, mint például az *American Men and Women of Science*, *Encyclopedia Judaica*, *Governments of the World*, *Encyclopedia of African-American Culture and History*. Ez a modul kiegészíti a *Biography Resource Center*; a két adatbázisban egyidejűleg lehet keresni.

A *Biography Resource Center* a világ 340 000 személyéről közöl 440 000 életrajzot, 135, összesen 1000 kötetnyi Gale-forrásból, 325 magazinból és napilapból, 19 000 ellenőrzött weboldalból. Évente mintegy ötvenkötetnyi új tartalommal bővül.

Az *AP Interactives* új eszköz a tanuláshoz: szöveg, kép, audio, video egy fájlban jelenik meg, tartozon a keresett tárgykör a tudományhoz vagy a

szórakozáshoz. Tehát például nézhetjük a hurrikánt, vagy olvashatunk adatokat róla. Már nézhetjük, hallhatjuk, vagy olvashatjuk *Hilary Clinton*, *Barack Obama* és *John McCain* kampánybeszédeit, de földrengésről, vagy a normandiai partraszállásról is mindent megtudhatunk, végül akár *Armstrong*, *Gillespie* és *Davis* zenéjét hallgathatjuk.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 5. sz. 2008. p. 6./

(Szántó Péter)

Az EBSCO új szolgáltatása egészségügyi dolgozók számára

A *Nursing Reference Center (NRC)* az *EBSCO Publishing* új, az ápolói munka támogatását, az egészségügyi ellátás során felmerülő hibalehetőségek kiküszöbölését célzó szolgáltatása. Részt képezi a *CINAHL Nursing Guide*, amely egy 3600 leckét számláló tananyaggyűjtemény. Az ezen belül található „gyorstalpalók” (Quick Lessons) áttekintést nyújtanak a teljes ápolói munkafolyamatról. Az NRC-n belül ezen kívül referenzműveket is találunk, ezek: *F.A. Davis's Laboratory & Diagnostic Tests with Nursing Implications*; *F.A. Davis's Drug Guide for Nurses*; *Taber's Cyclopedic Medical Dictionary*. Áttekintést kaphatunk a laboratóriumi és diagnosztikai vizsgálatokról, különböző jogi esetekről; gyors és naprakész információkat kaphatunk az egyes gyógyszerekről. Lehetőségünk van integrált keresést folytatni a CINAHL és a MEDLINE adatbázisaiban.

Az információk hatékony visszakereshetőségének megoldása érdekében az ápolói tevékenységre vonatkozó (ADPIE) szabványt is figyelembe vevő keresőrendszert hoztak létre, amelyben a tartalmakat az ápolói munkafolyamatokhoz igazítva, a CINAHL indexelési módját is felhasználva szervezték adatbázissá.

/Advanced Technology Libraries, 36. köt. 11. sz. 2007. p. 7./

Pszichológiai tárgyú primer források adatbázisa

Az *Alexander Street Press* a *SAGE Publications*-szel együttműködve hozta létre új, pszichológusoknak, orvosoknak, terapeutáknak, ill. a rokon tudományokkal foglalkozó hallgatóknak szánt, primer forrásokat tartalmazó online adatbázisát, amelynek elnevezése: *Primary Sources in Counseling and Psychology, 1950 to Present*.

Az adatbázis a több mint 2000 pszichoterápiás alkalom leírásán kívül 40 ezer oldalnyi egyes szám első személyű beszámolót tartalmaz, valamint 25 ezer oldalnyi, fontosabb referenzművekből származó anyagot. Az előbbi három műfajba besorolt dokumentumokat 40 témakörbe csoportosították. Az eddig publikálatlan terápiás foglalkozások leírásai a terapeuta–paciens beszélgetések teljes szövegét tartalmazzák, és csak az anonimitás megőrzése érdekében szerkesztették át őket. Az egyes szám első személyű beszámolók az orvos–paciens kapcsolaton túl a valóság és a képzelet, a normalitás és az örület viszonylataiba engednek mélyebb betekintést. A referenzművek a SAGE által publikált művek online változatai.

A tervek szerint évente kb. 30 ezerrel bővül az adatbázisban elérhető oldalak száma.

/Advanced Technology Libraries, 36. köt. 10. sz. 2007. p. 9./

Az Ex Libris e-book kutatócsoportja

Az *Ex Libris* létrehozott egy kutatócsoportot annak kivizsgálására, hogy hogyan történik az elektronikus könyvek kezelése (szerzeményezése, feldolgozása, szállítása) a felsőoktatási és kutatókönyvtári környezetben. A cég a vizsgálatba bevonta a felhasználói csoportjainak (*IGELU – International Group of Ex Libris Users, ELUNA – Ex Libris Users North America*) képviselőit is. A kutatócsoport elsődleges feladata az e-book létrehozására, terjesztésére vonatkozó gyakorlat sok szempontú elemzése, közelebbről a megjelentetés, a repozi-

tóriumok, a bibliográfiai kontroll és a metaadatok vizsgálata, illetve ezek könyvtárakra gyakorolt hatásainak feltérképezése. A következő feladat az elektronikus könyvek könyvtárakban való alkalmazásának, bevezetésének gyakorlatát, a munkafolyamatok feltárását érinti. A csoport foglalkozik az e-book-gyűjtemény építésének egyes lépcsőfokai-val, valamint a gyűjteménynek a nyomtatott állományba való integrálásával. A csoport a problémák azonosítása révén kíván eljutni a javaslattelemekig, amelyek egyfelől lehetnek a sürgető problémákra vonatkozó gyors megoldások, másfelől – hosszabb távon – befolyásolhatják az *Ex Libris* szoftverfejlesztésekre vonatkozó elgondolásait.

/Advanced Technology Libraries, 36. köt. 9. sz. 2007. p. 2./

A szellemi tulajdonra vonatkozó információk egy helyen

A *Thomson Scientific* új fejlesztésének célja, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó információkat összegyűjtse, és egyetlen felhasználói felületen keresztül tegye kezelhetővé, kereshetővé, kiértékelhetővé. A *Thomson Innovation* a szabadalmi adatbázisokat, a tudományos irodalmat és az üzleti információkat integrálja egy rendszerre. A termék létrehozását a cég azzal indokolja, hogy a szellemi tulajdon mára milliárdos üzletággá vált, és komoly versenylőnyhöz juthatnak azok a szervezetek, amelyek ezt felismerik. A szolgáltatás megbízható, hiteles információkhoz nyújt hozzáférést, és a Thomson Scientific elképzelése szerint elsősorban jogászok, mérnökök, információs szakemberek, valamint a kutatásban és fejlesztésben érdekelt széles köre fogja igénybe venni. A Thomson Innovation tartalma a következő adatbázisokra épül: *Derwent Patent Index; Inspec Engineering Database; ISI Web of Science; Dialog* és *Gale*. Előnye a könnyebb átláthatóságot lehetővé tevő grafikus megjelenítés és a sokrétű kereshetőség.

/Information World Review, 241. sz. 2007. dec. p. 3./

(Dancs Szabolcs)

IFLA-hírek

Új főtitkár

Jennefer Nicholson veszi át 2008. szeptember 6-án a főtitkári funkciót Peter Lortól. Az Ausztráliából érkező kolleginának könyvtár- és információtudományi, valamint politológiai végzettsége van, és eddig hirdetési, információbrókerségi és könyvtári-információs területeken dolgozott. 1999-től 2005-ig az *Ausztrál Könyvtári és Információs Egyesület* igazgatója volt. Az utóbbi évben az ausztrál kormány alkalmazottjaként média- és kommunikációs kérdésekkel foglalkozott. Tíz éve vesz részt az IFLA különböző szervezeti egységeinek a munkájában.

Politikai tanácsadó

Stuart Hamilton 2008 januárjától három éves megbízással az IFLA politikai főtanácsadója. Könyvtáradományi PhD-jét az információhoz való szabad hozzáférés témakörében szerezte. 2001 és 2006 között az IFLA koppenhágai FAIFE irodájában dolgozott.

Új tagok

2007. szeptember 28-a és december 14-e között 22 új intézményi, személyes és diáktag csatlakozott az IFLA-hoz. Az öt új intézményi tag Kongóból, Iránból, Szerbiából, Thaiföldről és az USA-ból jelentkezett.

IFLA-kongresszusok

Az IFLA 74. kongresszusa és közgyűlése 2008. augusztus 10–15-én lesz Québec-ben. Témája: „Könyvtárak határok nélkül: navigálás a globális megértés felé”.

A 75. kongresszust és közgyűlést (World Library and Information Congress) Milánóban tartják meg 2009. augusztus 23–27-én. Témája: „A könyvtárak jövőt teremtenek a digitális örökségre építve”.

2010-ben a Könyvtári és Információs Világkongresszusnak (76. IFLA kongresszus) Brisbane (Ausztrália) lesz a házigazdája.

/IFLA Journal, 34. köt. 1. sz. 2008. márc. p. 101–104./

Összeállította: Papp István

HIRDESSEN A -BEN!

2008-ban megrendelt hirdetéséhez
ingyenes bemutatkozási lehetőséget (pr cikk) adunk
a lap elektronikus változatában.

A hirdetés ára:

- beszerkesztett (fekete-fehér): **60 000 Ft/oldal + 20% áfa**
- szórólap elhelyezése (25 g-ig): **45 000 Ft/alkalom + 20% áfa**

A kiadvány formátuma: A/4 • Tükörméret: 168 x 225 mm

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1111 Budapest, Budafoki út 4-6. • Levélcím: 1502 Bp., Pf. 112
Tel.: 463-2446; 463-1111/5652 • E-mail: tmt@omikk.bme.hu